

JONG VAN GEEST
In de serie 'Sweet Sixteen '

17 januari 2016

Henk Baars (overweging) en Cock Verdonk

Inleiding

"er was een moment dat ik niet meer wilde leven. Dieper dan diep zat ik. Geen enkel perspectief. Alles duister. Ik dacht: Nu wil ik dood. En toen...Het was heel vreemd. U weet dat ik nergens meer aan doe van geloof of kerk of zo. Maar toen ik het aller diepst zat leek het plotseling of er armen om mij heen waren. Ik voelde me warm worden en licht van binnen. Er leek iets in me te smelten, dat harde, dat vechten, het donkere..."

Er zijn vele wegen naar zin. Aangeraakt worden is er een van. Crisis als doorbraak. De ongedachte aanraking van buiten, verlangen en troost, de beleving van een intense geborgenheid.

Maar ook door een game te spelen dat je samen met anderen op internet speelt kan een vorm van gemeenschap ontstaan. In de chatbox wordt soms indringend met elkaar gesproken. Volwassenen zien dikwijls alleen de gevaarlijke kant er van.

Maar je kunt ook wonen in muziek. Je kunt een soundscape creëren , een soort buffer, die een schuilplaats markeert. Een audiobel om je af te schermen.

" Kunt u mij vertellen of deze trein in Geldermalsen stopt?"

Mmm, Kunt u mij vertellen of deze trein in Geldermalsen stopt?"(harder)

Plop de oorplug eruit en dan wordt je pas verstaan. Hij of zij zat in zijn audiobel. Nu weet ik dat hij of zij aan het bidden was.

Zo gaat dat. Onze gids om zin te zoeken is heel anders aan het worden, maar de vraag is of we de hele Haagse Dominicus dan maar overboord moeten gooien om jong van geest te zijn.

We gaan het zien.

Schriftlezingen:

Wijsheid van Jezus Sirach 3: 21-24

Zoek niet wat te moeilijk voor je is en jaag niet na wat je krachten te boven gaat.

Geef je aandacht aan de dingen die je zijn opgedragen,
want wat verborgen is brengt niets op.

Maak je geen zorgen over dingen die niet tot je taak behoren,
want er is je toch al meer getoond dan mensen kunnen bevatten.

Want zelfoverschatting heeft veel mensen op een dwaalspoor gebracht en ongezonde
inbeelding heeft hun gedachten ontwricht.

Wijsheid van Jezus Sirach 14:1-5

Gelukkig de man die met zijn mond niets misdaan heeft en niet wordt geplaagd door
wroeging over zijn zonden.

Gelukkig wie door zijn gemoed niet wordt veroordeeld en die nog hoop heeft.

Een krententeller heeft niets aan zijn rijkdom, en wat moet een gierigaard met geld?

Wie zo spaart dat hij zichzelf tekort doet, vergaart voor anderen, en van zijn goederen vieren
vreemden feest.

Als iemand slecht is voor zichzelf, voor wie zal hij dan goed zijn? Hij geniet niet eens van zijn
eigen bezit.

Overweging

Niet meer zo duidelijk ergens bij horen. Netwerken en surfen tussen allerlei leefstijlen en ondertussen de wereld ontdekken en hunkeren naar een wereld die er nog niet is.

Ogenschijnlijk spelen geloof en kerk, God en religie in het leven van jonge mensen geen enkele rol of minstens geen grote rol. Maar bij nadere beschouwing blijkt er toch heel wat aan de hand te zijn. Er is heel wat speling onder de oppervlakte, er ruist spiritualiteit door de levens van jonge mensen. Want de vraag hoe moet ik leven speelt voor hen en voor ieder van ons. Of dit gebouw en wat wij hier doen een vindplaats is? Kennelijk niet. We doen het op dat punt nog echt niet goed. We moeten van ver komen, want ik ben benieuwd of u een soundscape van eigen muziekkeuze heeft of een audiobel die de muziek bevat die iets over je zelf zegt en waarin je veilig bent. Want daarin voelen veel jonge mensen zich veilig. We proberen het even uit.

(het publiek in om dat te vragen)

Mijn audiobel is barokklassiek, maar het is hetzelfde effect als voor iedereen, als ik het opzet geeft het veiligheid en geborgenheid zoals vele andere muziekstijlen. Niet voor niets krijgen sommigen van ons tranen in de ogen bij de muziek die we samen met het koor zingen. Het gaat altijd om de vraag, waardoor wordt je echt geraakt? Waardoor komt er bij jongeren en bij jou iets in beweging? Waar trilt jouw innerlijke facebook of je innerlijke ipod(maar dat laatste instrument is alweer achterhaald)

Dikwijls toch als er op grenzen wordt gestoten, gebroken gezinnen, huiselijk geweld, pesten op school, intimidatie, ziekte, uitsluiting. Verslavingen. Maar ook als er plotseling stilte kan zijn in een behoorlijk dynamische en veel eisende wereld. Telkens als ik leraren spreek dan vertellen zij over de veranderende leerling waaraan eigenlijk steeds meer eisen worden gesteld. Ze moeten meestal te jong al zoveel kunnen. We constateren dat , maar er verandert niets. Er wordt voortgehouden in een systeem omdat de markt het vraagt en je anders wel eens geen baan zou kunnen krijgen.

Ik heb de scheurkalender van Maarten van Rossem en die zei deze week dat velen zich hebben bevrijd van religie en kerk en dat hebben gedaan met een zucht van verlichting, maar dat ze wel een gemeenschap hebben verlaten die zeer regelmatig mensen inoefende hoe met alles wat in de wereld op je afkomt ritueel een plaats gegeven kan worden.. Dat hebben mensen veelal weggegooid, wat resulteert in zo nu en dan eens een stille tocht en het leggen van knuffelberen bij een bepaalde plek. En typisch Maarten van Rossem, de knuffelberen industrie heeft tegenwoordig een megaomzet sinds het begin van de secularisatie. Wat de vakterm is voor kerkverlating. En ik denk wel dat hij gelijk heeft als het gaat over het structuur geven aan zoeken en vinden, vasthouden, volhouden, wijsheid vinden. Dat zou een goede gemeenschap moeten doen. Zo wijs mogelijke mensen op dit spreekgestoelte (hm) die er voor gaan zitten en beschouwen wat er toch eigenlijk allemaal met ons gebeurt. We zitten toch een soort zingevingssysteem met elkaar te bouwen. Ik vind daar niets mis mee. Dat schuren met die eeuwenoude bijbel kan erg leuk zijn. Het geeft een structuur die hierbuiten op dat terrein eigenlijk niet meer te vinden is omdat niemand er meer mee

De bijbel staat vol met wijsheidsliteratuur en de stukjes die we lezen spreken bijna voor zich. Prachtig is de vergelijking van de wijsheid van Jezus Sirach met een stuk hout dat in zee drijft. Een vlot waar mensen hun leven aan toevertrouwen. Erg actueel vanwege de oversteek van zoveel vluchtelingen in gammele vaartuigjes. De meestal korte stukjes in Prediker en de Wijsheid van Jezus Sirach zou je zo in facebook kunnen zetten. Ijselijk nuchter, getuigend van een enorme psychologische kennis en vol waarden en normen.

Het zijn teksten van mensen die als het ware aan het einde van hun leven terugkijken. "Schrijf nu eens op wat jij terugkijkend op je leven, nu nog echt de moeite waard vindt'. Dat hebben ze gedaan. Je kunt merken dat ze leefden op een breukvlak van culturen. De Griekse en de Joodse, te vergelijken met ons breukvlak te leven tussen een Westerse en een Arabische cultuur. Een christelijke en een Islamitische cultuur. Literatuur waarin de schrijvers proberen de twee culturen tegemoet te komen. Het komt mij voor dat wij daar als westerlingen nog niet echt aan toe zijn. Je vindt sporen van het Griekse denken in de sceptis(overal aan twijfelen), het joi de vivre denken van Epicurus en de gelijkmoedigheid en gelatenheid van de Stoïcijnen. Afijn ik ga jullie hier niet over overhoren, maar het is maar om te laten zien dat het toen ook een wirwar van stromingen en informatie was waarin mensen hun weg zochten naar vastheid en waarheid. Maar ik weet zeker, niet zo dynamisch en snel als nu. Kijk maar hoe snel een discussie kan gaan op facebook of Whats up. De piepjes en toontjes vliegen je om de oren, als kwetterende vogeltjes in een boom. Geloof je in God? In Wie? Ik geloof niet in sprookjes. En soms met allerlei venijnige discussieflarden die je maar kunt bedenken. Ik begrijp heel goed dat je je smartphone dan niet los kan laten en dat je op de gekste plekken de discussie voortzet.

En toch dan die Jezus Sirach is geen cynicus, geen gedesilluseerd mens, misschien een religieuze agnost; nee eerder een religieuze zoeker die het niet opgeeft, ook al weet hij dat hij geen definitief antwoord kan vinden. Hij ontmaskert wat volgens hem illusies zijn. Ook over een leven na de dood is hij al helemaal niet zeker. En wij ook niet natuurlijk.

Wat je zou kunnen missen in dit soort wijsheidsliteratuur is de persoonlijke band met God. Ik zie Jezus Sirach nauwelijks god danken of tot hem bidden. Maar misschien is dat wel erg herkenbaar. Om dat te kunnen moet je al ver gaan, want de meesten van ons staan niet loeiend alleluja te roepen en te dansen. Jezus Sirach dus ook niet. En ach het gaat misschien maar om drie dingen in het leven, hoe er zin aan te geven, hoe je omgaat met teleurstelling in de liefde en hoe je stilstaat bij een leven na de dood. Als je aan een van die dingen niet meer doet, ben je niet meer jong van geest. Alle sporen die leiden naar nadenken daarover zijn goed. Maar het zou fantastisch zijn als we als Haagse Dominicus meer een platform kunnen worden waarin we dat delen. Alle nadenken met elkaar om dat beter te bereiken helpt.

We kunnen ons aangesproken en gesterkt voelen door de realiteitszin van o.a de laatste aansporingen in het wijsheidsboek Prediker:

Geniet, jongeman, jongevrouw van je jeugd, wees opgewekt zolang je nog jong bent ga waarheen je hart het je in geeft, en volg wat je ogen maar zien;

bedenk wel, dat God over al deze dingen rekenschap vraagt. Maar begin er niet aan jezelf te kwellen, en pijnig jezelf niet onnodig af, want de jeugd en de beste jaren zijn maar al te gauw voorbij.

Vergeet niet aan je schepper te denken in de jaren van je jeugd, want maar al te gauw komen de kwade dagen, en zetten de jaren in, die je zullen doen zeggen: 'Ik vind er niets meer aan'

Henk Baars